

UMBRA PERSONAJULUI

ediția a II-a

LIVIU MĂȚĂOANU

EDITURA

EIKON

imaginea cuvintelor

CUPRINS

- 2 • fotografie uitată
- 4 • matilda
- 10 • câteva încercări pentru a mă înțelege
- 28 • tu
- 39 • poetul a adormit / în fotoliu / gândindu-se că
într-o anumită oră
- 47 • acolo / unde fereastra este tot timpul deschisă
- 55 • dacă într-un timp limitat / de
..... / atunci / în
de ieri / rămâne totuși ceva
- 74 • cred că sunt niște imagini văzute
prin altă fereastră
- 80 • mirosul tău / este
- 86 • orașul se mișcă / și poate că nu moartea
ci umbra unei păsări albe a trecut pe deasupra
- 93 • ascultă / și știe că uneori îmi confund
propriile vene / prin care trece propriul sânge
- 100 • tabloul în alb

fotografie uitată

abia ajunseseam în orașul de sub munte.
totul îmi era străin / nu cunoșteam pe nimeni
nu cunoșteam nimic / tocmai mă născusem
și mă uitam atent într-o oglindă.
aș fi vrut să ies / să văd cu ochii mei
ce este afară / să știu de unde vine zgomotul surd
dar îmi era teamă să nu mă rătăcesc.
tot ce se vedea prin fereastră era o chemare.

am luat o hartă și / încet / cu degetul arătător
am mers pe străzile din mijloc
apoi pe cele de la margine.
și cel din oglindă / fără să mă privească
făcea același lucru.
era mai obosit decât mine / semăna
din ce în ce mai mult / din ce în ce mai mult
cu tatăl meu.

femeia aceea s-a așezat lângă mine
mi-a arătat totul / aproape că am înțeles:
să spun toate obsesiile / ca să le pot uita.

orice vis a devenit o realitate
orice realitate a devenit un vis.

imaginea ei mi-a rămas pe retină.
și acum se mai aud / noaptea
cuvinte lungi / fără înțeles / idei albe
dar trebuie să închid fereastra ca să le aud
pentru că / iată
singurătatea unei zile
se pierde în singurătatea unei nopți
atunci când cauți o fotografie veche / pierdută
atunci când totul curge dintr-o amintire
iar adevărul ei rămâne / și acum / nesigur.

matilda

(I)

punctul în care se întâlnesc mișcările apare de la sine pe una
din fețele zilei / eu mă topesc în fiecare dimineață
în chipuri / chipuri / chipuri (..... dar repetiția
este ea însăși întregul / imaginea).

pe geam / amprenta / creează locuri vidate spre care sunt atras
spre care privesc fix – ca și cum acolo / în oglindă / un om
se hrănește cu imagini de pe retină. de aceea matilda se reflectă
în mai multe oglinzi:

1. matilda îmbrăcată cu o rochie despicată / albastră / lungă
atunci când pentru ea ziua începe după masa de seară. este primul
text / care conține primul semn.

eu am trecut pe sub fereastră și am crezut un moment că o să-mi
aprind o țigară. dacă aș fi aprins țigara / acesta ar fi fost
un poem ratat.

2. matilda discută galant / cuvintele nu sunt însoțite de gesturi
deci amicul meu avea dreptate când mi-a spus „femeia asta te
scoate din minți și are maniere”.

al doilea bărbat se apleacă și ridică de jos un obiect mărunț
poate că nu era nimic / doar ceva de efect / contribuția autorului.
haina lui lucie / dădea impresia că este omul care găsește obiecte
și ăsta ar putea foarte bine să fie al doilea semn.

3. ea singură se numește pe sine matilda. traversează spațiul
până ajunge în centru / se întoarce:

și ție îți va veni vremea / curând
eclipsa nu durează decât câteva minute
ia un geam / afumă-l / și uită-te prin el
dar așa nu vei vedea niciodată ființele
mărunte.

și ție îți va veni vremea. când
vorbești despre o amintire / n-ai să poți
niciodată să spui adevărul.

și ție îți va veni vremea
și ție îți va veni vremea.

și ție îți va veni vremea.

Respect pentru o cel de-al treilea bărbat întotdeauna lipsește / improvizația
este aceasta la care tocmai acum / tu / te gândești. după aceea intră
și trânteste ușa / se așează pe fotoliu / așteaptă.

singurul bărbat din acest oraș
se plimbă acum pe străzi / visează
și visul lui se prelungește / și acum
mult dincolo de oraș / probabil
că așteaptă / și în această zi
de superbă toamnă târzie / un răspuns
un singur răspuns.

la capătul unei străzi / la marginea orașului
copilul blond cu ochii albaștri
vinde brichete / țigări / lăntișoare / inele
luați / strigă / luați
că aveți mare nevoie!

obsesia rectangulară a străzilor
amintește de jocul desenelor
de pe rochia acestei femei ce stă în fotoliu
și mă privește / fix
ca dintr-un tablou / încât
ar trebui să mă duc la fereastră
să o deschid / să urlu orașului
cuvinte lungi /perate.

s-a oprit o clipă / s-a aplecat
și copilul i-a șoptit ceva la ureche.

(II)

pentru că sunt la fereastră / lumina în creștere se revarsă pe
chipul meu / „s-a făcut destul de târziu / trebuia să fi plecat mai
devreme / acum totul ar fi fost gata / nu mai era nevoie să aștepti
să te gândești la lucruri care nici nu există”.

iau apă / ud florile
cred că ar trebui să le mai răresc
frunzele lor
aproape că au acoperit fereastra.

văd din ce în ce mai puțin printre ele
și poate că nu orașul
este mai frumos noaptea / poate că nu
privirea mea este mai palidă
ci pleoapa mai grea / sentimentul mai greu
sunt acelea care mă fac să cred
că cineva anume / mă privește / continuu.

(„întorc fața ceasului spre interiorul camerei / s-a făcut vremea
să mă trezesc / să mă spăl / să mă așez la masa de lucru
și să continui poemul. păcat de această superbă dimineață
păcat de tinerețea irosită oră cu oră / dar și viața
la urma urmei / trebuie”).

Respect pentru o tu / vino mai aproape de viața mea și scrie. scrie acum

scrie ceea ce îți dictez:

(..... / ...)

(..... / ...)

(... /)

(.....)

(..... / /)

alcuin / lasă-l pe el să se apropie / să miroase puțin / și apoi
spune-i să completeze spațiul; este și el la fel de singur
la fel de nemișcat și cuprins. și el este un fel de recuperare
a sensului.

naștere / tu

iubire / tu

tu / moarte

hai să ne plimbăm și în afara

orașului / hai să mergem / hai.

(III)

„dragul meu / poezia nu este numai ninsoare / alb / frumusețe
și după aceea hai să ne rupem gâtul alunecând pe panta unei iubiri
seducătoare. nu vezi ce violente sunt luminile astăzi / ce gusturi
și ce senzații tari dau?”

scrie:

apleacă-te mai mult spre lucruri diferite
aruncă-te în goluri / hai / retează tot
tot ceea ce alții nu au putut reteza / tot
și la urmă / dacă mai poate exista un la urmă / nu are de fel
importanță – crede-mă / și la urmă fluieră lung. ascuțit. așa!

(„îmi desfac de la mână ceasul / și îl privesc melancolic. și acum
am impresia că ora este destul de târzie. nu-mi rămâne decât să spun
că ar fi foarte bine dacă ai pleca / acum când
las poemul să se termine / exact în această paranteză”).

s-au dus păsările / au plecat
poate acum zboară în partea cealaltă a orașului
poate acum zboară în alt oraș / păsările
care se ascundeau / printre frunze / la fereastră.

poate acum
bărbatul acela visează în partea cealaltă a orașului
poate acum
bărbatul acela visează în alt oraș
și în visul lui / păsările / se ascund
printre frunze / la fereastră.

câteva încercări pentru a mă înțelege

unu

prima încercare.

tocmai simțeam începutul întregului / dar până m-am fixat am uitat
tot / îmi scăpase acea frumusețe care se aseamănă cu sfârșitul
unei așteptări – și cred că pot să încep acest poem fără un început
de fiecare dată mi se întâmplă așa / apoi ore în șir aștept / aștept
până când se face seară / dimineață / iarăși seară / noapte...
mi-am frânt degetele / i-am spus noapte bună / și am plecat.

a doua încercare.

în seara aceasta am observat că nimic nu mă poate absorbi / nu
mă poate atrage / am în minte doar faptul că mă cuprinde un gol
profund cu care m-am obișnuit / un gol din cauza absenței celor
pe care-i aștept / să mai schimb o vorbă / sau nimicuri zilnice.
presimt că iarăși este o seară în care voi fi singur / am în minte
doar faptul că mă cuprinde un gol profund / după aceea voi avea
numai idei despre singurătate / ca asta: „mă uit în stânga și-n față
mă uit în dreapta și înapoi – nimeni. în pământ ceilalți sunt morți
poate deasupra cineva își deschide anume un ochi

ca să poată vedea sigur ceea ce fac / acum. ce poate să facă un om
singur?”. după asta urmează o liniște din care nu pot să aleg
decât o imagine cu un bărbat pe un țărm pustiu: sau / poate ea
pe o bancă / privind copiii.

undeva / deasupra mării
norii iau forma unei corăbii /jos
pescărușii s-au adunat în jurul ei
așteptând ca cineva să le arunce resturi
de mâncare / așteptând și parcă plutind
într-un gol imens care îi absoarbe.

pe țărm / nimeni nu plânge.
doar un copil blond cu ochii albaștri
desenează / cu bățul / corăbii pe nisip.
el singur plânge / încet / înfundat
și lacrimile lui se usucă
și mama lui nu se trezește.

am văzut țărmul / am văzut marea
am văzut copilul / am văzut corăbiile desenate
dar păsările lipseau / păsările lipseau.
cine știe de cât timp își caută femeia
copilul rătăcit / cine știe de cât timp
tatăl își visează fiul.